

Домашни любимци – кучета

1.Увод

Когато бях малка, винаги се впечатлявах от малките котенца и кучетата, които обикаляха в междублоковото пространство, пред къщата ни. Въпреки невръстните си години, сякаш още тогава си давах сметка, че това са живи същества също като мен, които мислят, чувстват, хранят се - живеят по свой си начин и които заслужават да се отнасяме с тях като с равни същества, участващи в естествения природен кръговрат. Те са част от природата както и ние хората. Всичко е природа.

Разбира се неоспорим до момента е факта, че човекът се с утвърдил, като най-просперирация или дори може да се каже висш индивид на планетата. Осъзнавайки това, може би някои от нас се приемат за първостепенни по важност, дори велики пред „по-низшите твари“ или така наречените животни. Без значение диви или домашни, животните биват принижавани до по-низши индивиди, без интелект, неспособни да живеят самостоятелно - някак първобитни и прости. Това е и причината за масовите избивания на животни, които вече са застрашен вид.

Факт е че животните се нуждаят от закрила, а най-лошото е че трябва да се защитават от нас хората. Мога да изредя стотици примери, като неоспоримо доказателство за твърденията, които изложих в горенаписаното. Хората са виновни, че има хиляди бездомни кучета и котки в градовете ни. Всеизвестно е и че в някои страни все още се практикуват различни „игри“, в основата на които стоят жестоки боеве между диви или домашни животни, принуждавани да се бият, докато битката не приключи с убийство за едната страна. Факт е също така и че много от технологиите за отглеждане на продуктивни животни, включват методи, които са нехуманни и незаконни.

Разбира се не можем да обвиняваме просто различни държавни институции или правителства. Това не е въпрос на държавна политика, а на осъзнаване, на лична преценка и позиция на всеки един от нас. За огромно съжаление голяма част от човечеството нехае за проблемите на животните и дори не се замисля, че изчезването на всеки биологичен вид, води след себе си редица последствия и катаклизми. Все още, водени от манията за величие и икономически интереси, хората гледат на животните като източник на ресурси.

Всяко живо същество заслужава да живее нормално, да има нормални за вида си условия на живот и да има шанса само да разполага с времето и с живота си. Ако човешката раса спре да се меси в делата на природата и престане да преследва, избива, насилствено да затваря и развъжда животни, с цел собствена изгода, може би един ден ще постигнем баланса в природата и тя няма да си „отмъщава“ за това, че я променяме.

Тази курсова работа има за цел да проследи произхода на кучетата, да разгледа навиците, нуждите и условията, в които живеят 5 различни породи кучета, отглеждани в домашни условия! Ще разгледаме живота им от погледа на тяхните стопани, чрез направени анкети и събеседвания!

2.Произход на кучетата

Връщайки се назад във времето, сме свидетели на незатихваща до днес полемичност за произхода на домашното куче — *Canis Familiaris*. Изхождайки от външните му прилики с някои други представители на сем. *Canidae* (вълци, койоти, чакали, лисици) учените предполагат, че всички са негови прадеди. В своите съчинения Аристотел (384-332 г. пр. Хр.) пише за циренски кучета с произход от вълка, за лаконски кучета, които са възникнали при хибридизация с лисици и за индийски кучета, в чийто създаване са участвали тигрите. По-късно думата "тигър" е заменена с израза "някакви едри зверове, приличащи на тигри".

През 1785 г. Хънтер (Hunter) изнася доклад пред Лондонското кралско дружество на тема: "Свидетелства за принадлежността на кучето, вълка и чакала към един вид".

Първият природоизпитател, който прави опит научно да обясни произхода на кучето от няколко различни биологически вида е Сент Илер (Isidore Geoffroy St. Hilaire) (1805 - 1861) в своята публикация от 1861 г. "Acclimatation et domestication des animaux utiles".

През 1901 г. Щудер (Studer) изказва хипотезата за произхода на съвременните кучета от някаква междинна форма между вълка и чакала, която нарича *Canis ferus*.

Морфологичните особености на неолитните кучета са проучвани от Дар (Dar, 1937). По негови данни те толкова много се различават от вълците, че за сходство въобще не може да се говори. За родоначалник на домашното куче трябва да се приеме "някакво диво куче".

Според Хаг (Naag, 1948) на територията на Северна Америка домашните кучета се появяват около 1500 г. пр. Хр. През 1920 г. Алън (Allen) посочва в своите проучвания, че те са мигрирали от Азия, произлезли са от вълка и нямат нищо общо с койотите.

Привърженик и ревностен защитник на полифилитичната теория за произхода на кучето е и Чарлз Дарвин (1875), който развива своите възгледи в труда си "The variation of animals and plants under domestication".

При цитологични проучвания на 15 вида хищници Матю (Mathey, 1954) установява, че хромозомният набор на кучетата съвпада само с този на вълците. Ученият утвърждава, че единствено вълкът е взел участие в произхода на домашното куче. Твърдението се подема от десетки генетици, анатоми, палеонтолози и бързо се превръща в доминираща научна хипотеза. Дори бащата на етологията, забележителният Конрад Лоренц - дългогодишен привърженик на полифилитичната теория, в класическото произведение за произхода на кучетата "The Wild Canids" (1975), се отказва от собствените си убеждения.

Своевременно в научния свят се появяват данни, които предизвикват колебание в това господстващо твърдение. В публикации на Солдатович (Soldatovich, 1970), и Чиарели (Chiarelli, 1975) се изнася информация, според която кучетата, вълците, чакалите и койотите имат еднакъв кариотип.

Още по-голям смут внасят публикациите на Кенели (Kennelly, 1969), Менгел (Mengel, 1971), Грей (Gray, 1972), Зенглауб (Senglaub, 1978) и Клътон-Брок (Clutton-Brock, 1984). Авторите съобщават за успешно кръстосване на кучета с вълци, койоти и чакали. При трите вида се е получило плодовито потомство. Въз основа на костни съпоставяния от времето на късния палеолит Kurten (1974) допуска косвена връзка между кучето и койота.

През 1988 г. за най-добра научна книга на САЩ бе обявена монографията на Райдл (Riddle) "Кучетата в историята". В този изключително ценен труд авторът развива следната теза: "В процеса на еволюцията вълците и кучетата са имали общ прародител. В резултат на дивергенция се обособяват самостоятелни биологически видове с множество сходни признаци. Най-важните от тях са еднаквият хромозомен

набор, възможността за кръстосване и получаване на плодовито потомство. Напълно възможно е впоследствие да се е извършвало естествено вливане на кръв от вълци, но в никакъв случай не трябва да се допуска, че вълкът пряко е участвал в обособяването на домашното куче".

Макар че съвременните кучета могат свободно да се кръстосват с някои от представителите на сем. Canidae, неправилно е да се допуска, че познатите днес породи са произлезли директно от дивите си сродници. Доказателства за това дава палеонтологията, която се включва в помощ на кинологията много по-рано от генетиката.

През 1860 г. Рютимайер (Riutimeyer) описва типа *Canis f. palustris* ("торфено" куче), открит в Швейцария. Черепът му е сравнително малък (не по-дълъг от 140 мм). Мозъчната част е по-дълга от лицевата, а преходът между тях е силно изразен. Тилният гребен е слабо развит. Муцуната е къса и тясна. Черепът като цяло наподобява този на чакала. В последствие находки от този тип са намерени в Швеция, Дания, Англия. Според Келлер това е единственият тип куче от неолита в Западна Европа. В Русия са открити находки от сходно на този тип куче - *Canis f. palustris ladogensis*.

От съвременните породи най-близо до *Canis f. palustris* стоят кучетата от групата на шпицовете. Предполага се, че той дава началото и на териерите, пинчерите и шнауцерите.

През 1884 г. Неринг (Nehring) описва примитивния тип *Canis f. decumanus*. Авторът предполага, че той е родоначалник на кучетата "пария", срещани се и днес в Цейлон, Суматра, Ява, Индия, Сирия, Турция. В Африка са разпространени по цялото поречие на р.Нил, в Судан, Северна Сомалия, Занзибар, Конго.

През 1886 г. Анучин описва типа *Canis f. Inostranzewi*, открит в района на Ладожкото езеро и по поречието на р. Ока. Наподобява вълка - със сравнително голям череп, добре развити скулни дъги и тилен гребен. В мозъчната част черепа е по-нисък от този на *Canis f. palustris*. Муцуната е къса, широка, със силни челюсти и широки, закръглени носни отвори. Преходът от челото към муцуната е по-слабо изразен от този на вълка. Предполага се, че от този тип са произлезли впрегатните породи и някои ловни северни кучета. Според други литературни източници *Canis f. Inostranzewi* стои в основата на мастифоподобните породи на Тибет и Асирия. За някои от гончеподобните породи се предполага, че произхождат от т. нар. "пепелно куче" - *Canis f. intermedius*. Живяло е през бронзовата ера. По строеж на черепа заема междинна позиция между неолитните "торфени" кучета - *Canis f. palustris* и "бронзовите" кучета - *Canis f. matris optimaе*.

През 1905 г. Щудер (Studer) описва примитивния тип *Canis f. Putiatini*, открит в района на Бологое. По някои измерения е по-добен на *Canis f. Inostranzewi*. Различава се от него по по-късата и тясна мозъчна част на черепа и по-дълга лицева част. Според Studer типът е по-близък до *Canis f. matris optime*. Според редица автори *Canis f. Putiatini*, заедно с *Canis f. Inostranzewi* взема участие в създаването на впрегатните и някои ловни северни кучета.

Според Боголюбски (1959) кучето е одомашнено през мезолита - преди 12-15 хиляди години. Тезата на Брейдууд (Braidwood, 1975) е, че първото одомашняване на кучета е в Месопотамия и Палестина. Направените разкопки в Джармо, Гел Халаф, Тепе Гавра и други асирийски градове доказват, че по тези земи кучетата били познати като домашни животни преди 6-7 хиляди години. През 1984 г. Барлик (Barlik) изнася данни, че кучетата се появяват като вече одомашнени животни още през плейстоцена.

Аналогична е информацията и от Шнирелман (1985), който посочва, че между 33-22 хиляди години преди Хр. първобитните хора са живели в компанията на домашни кучета.

Най-ранното одомашняване на кучета в Западна Европа според Дагербол (Dagerbol, 1927) е било в Дания.

В Централна Америка кучетата се появяват около 8900-6500 г. пр. Хр. Около 5500 - 4200 г. пр. Хр. те вече се срещат в Южна Америка на територията на Перу.

В Австралия и околните острови най-ранната информация за домашни кучета е от 1670-1000 г. пр. Хр.

По нашите земи първите следи от домашни кучета са от времето на средния неолит. По данни на Иванов (1949) около 2000 г. пр. Хр. на територията на днешна България се срещали кучета от типа "палустрис" и "интермедиус". В своя публикация от 1932 г. Попов пише, че през 5-ти век пр. Хр. по нашите земи са съществували кучета, които по размери надминават типа *Canis f. intermedius*. Авторът нарича тази порода "делиорманска". Според него е получена от кръстосването между вълци и овчарски кучета. При проучване на Петров (1977) в древния Преслав е установено, че преди около 1000 години са били разпространени предимно ловните кучета и по-рядко овчарските.

Колкото по-назад се връщаме в историята на кучето, толкова повече въпросителни се изправят пред нас. Но едно е неоспоримо. Вярно и всеотдайно, кучето е първото и единственото животно, отдало се доброволно в служба на човека. Безкористно в чувствата си, безрезервно в любовта си, то е пример, който, ако следваме, безсъмнено ще ни направи по-човечни и по-добри.

3.Социални проблеми:

Съвместно с хората в домовете живеят и животните. Във всяко трето домакинство има домашен любимец. От междусъседското съжителството обаче произтича множество от проблеми: шум, неприятни миризми и най-вече страх, особено от по-едрите (кучета) или по-екзотичните (змии, паяци) животни. Жителите на град Пловдив, в квартал Кючук Париж, ул. Димитър Талев 77 , които имат за домашен любимец куче. Собствениците им ги отглеждат в апартаменти,за това и проблемите им са сходни:

- Регистриране на собствениците на кучета и разграничаването им по райони;
- Обособяване на определени зони за разходка на любимците за всеки отделен район и поддържането на неговата материална база. Отсъствието на терени за необходимата разходка и развлечение на кучето, може да бъде причина за не качествено му развитие;

3.1. Теоретичен социологически модел:

За социологическото проучване сме взели извадка от 5 различни породи кучета, отглеждани при домашни условия в апартаменти. Кучетата и семействата , които ще са обект на изследването ни са от породите: **Акита ину, Питбул (американския питбул териер), Бултериер** (Миниатюрен Бултериер), **Хъски и Лабрадор Ретривър** . Те живеят в един жилищен район-Кючук Париж, Димитър Талев 77 . Петте семейства и любимците има са обект на проучване на база б призанка, а собствениците им отговарят на анкетни въпроси. Лицата за изследването са избрани от „Регистър на домашните любимци“ към общината. Въпросите в анкетната карта са от открит и закрит тип.

Модел, по които ще се проведе проучването :

- Домашен любимец – порода, род и характерните за нея размери, тегло, телосложение и украска;
- Среда за отглеждане – разделя се на няколко равнища-село или град; дворно пространство или апартаментна квадратура;
- Здравословен живот – правилно хранене съобразено с породата, големината и възраста; правилна грижи за космената; осигуряване на нужното физическо натоварване, чрез разходки, игри и тренировки, добре пригодено място за живот;

- Място за разходка – безопасно и пригодно за целта място, достатъчно обширно за причислените му животни, запасено с необходимите материали за почисатването. Място, където животното да може да бъде пускано да тича свободно поне два пъти на ден;
- Условна свобода на животното – правото на максимално здравословен живот, съобразен със съжителството с хората, където тиранията е напълно не допустима;
- Собственик – човек ангажиран с правилното отглеждане на животно, отговарящ за здравословното състояние, правилното развитие и характера на животното.

3.2. Анкета:

АНКЕТА

1. Брой кучета:
  - А) 1
  - Б) 2
  - В) над 2
4. Ръст на кучетата:
  - А) мини
  - Б) малки
  - В) средни
  - Г) големи
5. Място на отглеждане:
  - А) апартамент
  - Б) къща
6. Лично място на кучето:
  - А) стая
  - Б) тераса
  - В) клетка
  - Г) друго закрито затворено място (килер, гараж, мазе, ...)
7. Място за разходка:
  - А) двор
  - Б) парк
  - В) междублоково пространство
  - Г) специализиран терен
  - Д) няма подходящо такова в района
  - Е) други (.....)
8. Специализираните терени на територията на гр. Пловдив, които вече съществуват са:
  - А) достатъчно и добре приспособени
  - Б) не са никак удобни за мястото, на което живея
  - В) с прекалено малък капацитет
  - Г) без никакво приспособление
9. Има нужда:
  - А) старите просто да бъдат по-добре приспособени
  - Б) старите да бъдат разширени
  - В) нови с адекватна площ и добре приспособени
  - Г) задеяне на междублоково пространство
  - Д) всичко до тук
10. Трудности, които срещате в отглеждането на вашия любимец

---

4. Проучване

4.1. Акита ину

Порода: Акита ину

Вид: японско ловно куче

Размери, тегло, телосложение: Акита ину е голямо куче. Теглото е 38-50 кг. Височината в холката при мъжките е 64-70 см, а при женските е 58-64 см. Кучето е с набито телосложение, с леко удължен формат на тялото, с уравновесено поведение и с лекота се поддава на дресировка. То е сдържано, с независим нрав и обича да тича само.

Украска : разнообразни цветове, включително светлобежов, червен, бял, сребърен и кафяв с тъмни ивици или петна. Възможно е и да имат маска или светло петно на лицето

Среда за отглеждане: най-добре е да се отглеждат на открито, а не в апартамент, освен ако не са им осигурени много разходки.

Здравословен живот : правилно хранене съобразено с породата, големината и възраста; правилна грижи за космената; осигуряване на нужното физическо натоварване, чрез разходки, игри и тренировки, добре пригодно място за живот;

Място за разходка – безопасно и пригодно за целта място, достатъчно обширно за причислените му животни, запасено с необходимите материали за почисатването.

Място, където животното да може да бъде пускано да тича свободно поне два пъти на ден;

Продължителност на живот: средна продължителност 10-13г

Цена: На родният пазар тази порода кучета може да се намери между 650-800евро.

История на породата :

Акита ину е японско ловно куче. Наименованието си е получило от провинция Акита, разположена в северната част на остров Хонсю. Най-вероятно е тези кучета да са внесени от Азиатския континент.

Акита ину е много древна порода. В Япония са открити костни останки на примитивни шпицеобразни кучета, датирани на 2000 г. пр. н. е. Някои кинолози предполагат, че акита са наследници на северните лайки, в които е прелята кръв и на дог. Без съмнение не става дума за съвременните догове, а за древните догообразни кучета от типа на тибетския дог (тибетски мастиф.)

В Япония акита ину е много ценено куче при лов на големи животни, основно елени и мечки. Затова голямо внимание са обръщали на работните качества и много са ценили големия ръст, силата и ловкостта. За запазване и развитие на ловджийските и породни качества на акита още през 6-ти век в Япония били основани клубове на любителите на тези кучета и са съставени инструкции, в които е записано как трябва да се отглеждат, развъждат, обучават и използват. През 15-ти век са учредени племенните книги, в които се записвало името, произходът, окраската и други сведения за кучето.

Акита ину има най-древното родословие. С проникването на европейската цивилизация в Япония обаче престанали да водят тези племенни книги и са ги възобновили чак през 1928 г., когато отново е било основано обществото по ръководене на племенната работа с акита.

Акита ину станали известни на кучевъдите от Америка и Европа сравнително отскоро. В САЩ са внесени след втората световна война, а от Америка са попаднали и в други страни. В Европа напремер се появили едва през 1963 г. на международната изложба в Ханوفر, Германия. През 1964 г. FCI официално признава акита ину и утвърждава стандарта на породата. В последните години тези кучета започнали да се появяват и на големите изложби в Русия.

Акита ину е голямо куче. Височината в холката при мъжките е 64-70 см, а при женските е 58-64 см. Теглото е 38-50 кг. Кучето е с набито телосложение, с леко удължен формат на тялото, с уравновесено поведение и с лекота се поддава на дресировка. То е съдържано, с независим нрав и обича да тича само.

Космената покривка на акита се състои от недълъга горен и по-твърд слой и плътно и гъсто подкосмие. Окраската може да бъде всякаква, включително и тигрова, но преди всичко се среща сива, рижаво преминаващо към черно или бледо жълта с

черна маска. Може да има бели петна на краката, гърдите, корема и края на опашката, но не и на главата.

Главата на акита е тежка, черепът е обемен с широко чело, в чиято среда минава добре изразена бразда. Преходът от челото към муцуната, стопът, е изразен, бузите са мускулести, муцуната е права, не е дълга, леко заострена. Устните са леко влажни, но плътно прилягащи. Ушите са неголеми, триъгълни, изправени, широки в основата. Очите са тъмни. Опашката е завита на пръстен, понякога като спирала, допира се до гърба или към бедрото.

По-рано, поради смелостта и безстрашието си, акита ину са ги използвали за лов на големи животни. Днес, освен за лов приложението им е разширено и тези кучета като пазачи и спътници при разходките. Най-добре е да се отглеждат на открито, а не в апартамент, освен ако не са им осигурени много разходки.

Кучето, което е обект на изследване се казва Юки и е на 6 м. , то живее в домът на семейство Николови. Те живеят в апартамент 120кв, кучето има свободен достъп до всички части на апартамента. Апартамента е разположен на 7етаж. За нея всекидневно полагат грижи всички членове на семейството. Кучето изисква поне по две разходки дневно, които са разположени в ранните и късните часове на деня, поради ангажираността на семейството Юки през деня е сама. Стопаните споделят, че тази порода е много спокойна и не прави бели и пакости .

За кучетое необходимо голямо простраство за разходки, но в квартала липсват площадки, които да са специално за кучета.

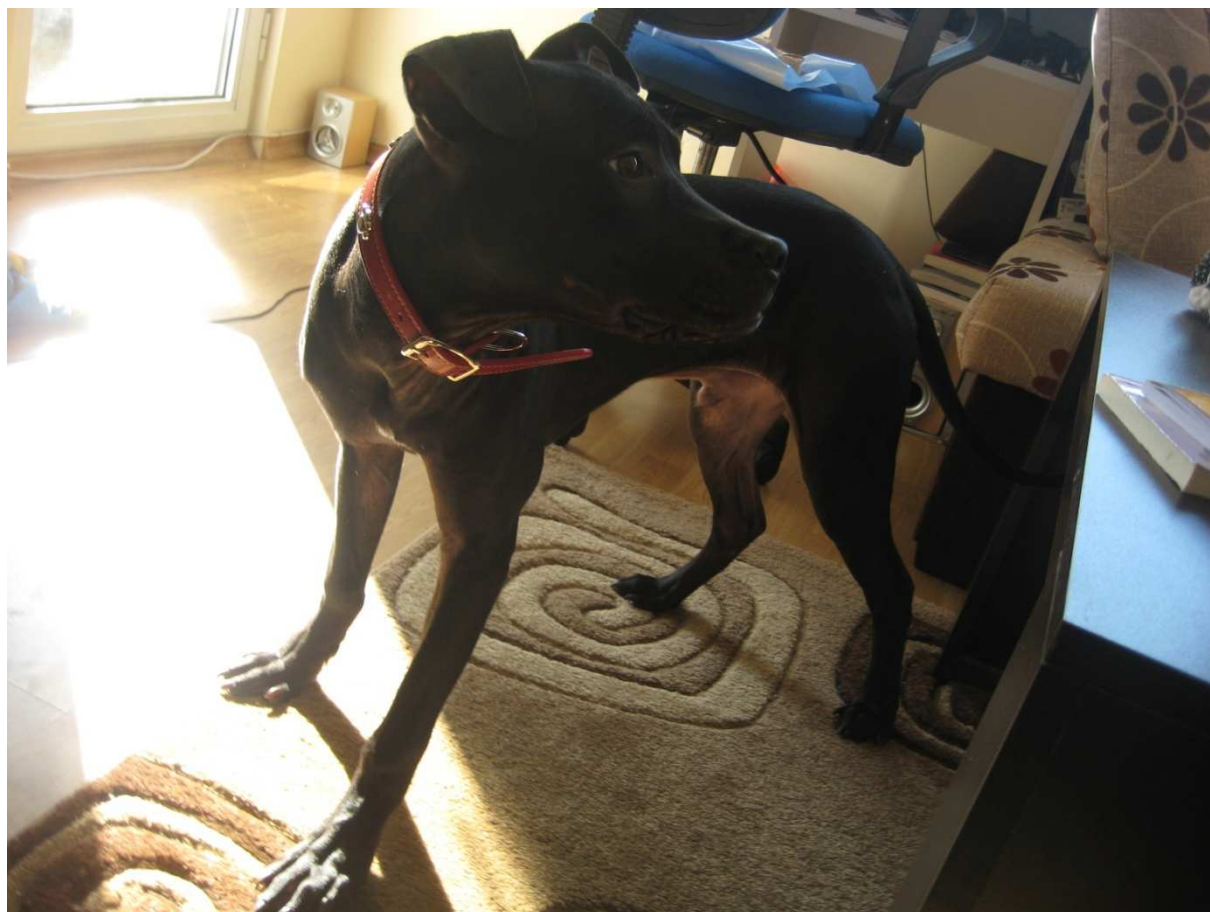
Пряко ангажиран за правилното отглеждане на кучето е синът на семейство Николови – Васил. Той се грижи Юки да получава всички необходими за правилното и отглеждане условия. Кучето разполага с всички необходими паспорти, ваксини, то е здравословно здраво. Преди 3м. Юки преминава едномесечен обучителен и възпитателен курс.

Това, което споделя стопанинът Васил относно породата Акита е :

„Това са много горди и предани, кучета. Те са силно и покровителствени домашни животни, което ги прави чудесни пазачи.Това е самоуверена и силно волева порода, което понякога затруднява дресировката. Когато става въпрос за други домашни любимци, кучето Акита може да бъде враждебно към кучета от същия пол, както и към други по-малки животни. Тази порода обикновено се разбира добре с децата в семейството, но става покровителствено и резервирано, когато наоколо има чужди хора. Кучето Акита е интелигентно и мирно, но може да се превърне в предизвикателство, когато стане въпрос за обучение. Неговата своеволна индивидуалност и упорство го правят най-подходящ домашен любимец за хора с опит. Поддръжка на външния вид. Необходимо е да се грижите за външния вид на кучето веднъж седмично. Трябва да имате предвид, че козината на тази порода пада в различна степен през различните сезони и съответно изисква различни грижи в зависимост от сезона. Акитът произхожда от Япония, където породата е отгледана от самураите. Тази порода има над тристагодишна история и се смята за национално богатство в Япония. Акита е регистриран за първи път през 1972г. За всеки, който се интересува от породата и кучето препоръчвам филма „ Hachiko A Dogs Story “, който е сниман по действителен слъчай.“

4.2. Питбул(американския питбул териер)

Порода: Питбул(американския питбул териер)

Вид: американско бойно куче, използвано в миналото за борба срещу животни до смърт.

Размери, тегло, телосложение: Височина от около 46 до 48 см. в рамената за мъжките и 43 до 46 см. за женските е препоръчителна; желаното тегло за мъжкото куче е между 15 и 27 кг, а при женските - между 13,5 и 22,5 кг.; със солидна структура и с заоблена, добре дефинирана мускулатура;

Украска : късокосместо куче;козината е лъскава и гладка, къса и умерено твърда на пипане; който и да било цвят, или окраска са допустими, като единят цвят е бял. Не се поощряват белият цвят в размер над 80 процента, опаленото черно и чернодробния цвят.

Среда за отглеждане: голяма ограда и стабилна колиба, ако се гледат на двора или в апартамент

Здравословен живот : кучето трябва да се храни сутрин или обед, не се препоръчва да се храни вечер, защото няма да може да извлече витамините от храната. Препоръчително е да се храни с 250гр. месо, препоръчва се да е сварено , въпреки че породата предпочита сурово/ но това предизвиква озлублиение /.

Място за разходка – безопасно и пригодно за целта място, достатъчно обширно за причислените му животни, запасено с необходимите материали за почисатването.

Място, където животното да може да бъде пускано да тича свободно поне два пъти на ден;

Продължителност на живот: от 9 до 15г.

Цена: 100-200евро.

История на породата :

Няма точни данни, кога и от каде питбулите са внесени в Америка. Има писмени документи, въз основа на които може да се твърди с увереност че те са били вече там по време на войната за освобождение (1774 г). Известно е, че са били внесени от европейски заселници предимно от Испания, Сицилия, Англия, Холандия и др. европейски страни. Но най-много питбули са внесени от Ирландия, непосредствено след (картофения глад) 1845 г, когато много ирландци се заселват в Америка. Последствията от глада са били катастрофални. Население от 9 млн. човека спада до 4 млн. От 5-те млн., които загубва Ирландия половината измира, а другата половина емигрира. Заради закон, който забранявал на семейства с доход под 40 млн. на година да стопанисват ловни кучета бедните семейства били принудени да отглеждат кучета от други породи (териери) за охрана от вредители. Както е известно питбулите давали приплод различни размери кучета, така че тези хора съхранявали екземпляри с по-малки размери като ги нарекли пит-териери (предишното им име е булдоци), като по тоя начин избягвали нарушения на забраната за големи ловни кучета.

Ирландските пит-териери (част от линейния подбор на съвременния АПБТ) благодарение на малкия си размер и тегло били практични за охрана и пригодни за транспорт. Стопаните им ги водели с тях при промяна на местоживенето си. В редките минути на почивка си устройвали боеве с кучета, кадето техните любимци можели да показват своята храброст и непобедимост. Докато при бедните боевете са се провеждали само за лично удоволствие и престиж, при богатите нещата стояли другояче.

Боевете там се провеждали за големи пари. Според статия на лондонския вестник `Лондонски живот` от 19 юли 1821 г. боевете били много популярни в цяла Англия. Съобщава се че арените за боеве с кучета в Дак-Лейн, Уестминстар, Лондон много активно се посещават.

Те били отворени всеки понеделник и всяка сряда вечер. В статията по натам се споменава, че в сряда 23 май 1816 г. бил проведен бой при максимални залози. Зрителите трябвало да платят за присъствието си 2 шилинга. Голям интерес предизвикал и бой на 11 годишно куче, което било победител на 13 предишни срещи.

През 1885 г млад ирландец по време на уличен бой случайно убива човек и бяга от Уолсол в Ирландия (Уотърфорд). Въпреки внезапното си бягство той взел със себе си кучка на име Лил, теглото на която било 28 фунта. Тази кучка е смятана тогава за най-добрата в цяла Ирландия. През 1857 г. същият юноша взима от Уолсол червен мъжкар на име Мик, победител на 40 фунта. Потомството на Мик и Лил се разграбва. Така се образува нова генетична линия получила име. Да видим как става вноса и развитието в Америка. Както споменахме там се заселват много ирландци по време на картофения глад. Преселници от графство Корк и Кери вкарват със себе си кучета от чистокръвната линия. Кучетата от тази линия имали основно червен цвят и се оплождали изключително по между си. Известни са с характерния си червен цвят. Кучетата, техни наследници били с много висока цена. Бившите ирландски заселници само увеличавали числото на техните елитни кучета. Така известния ирландски боксьор Джим Коркоран пристигнал в Америка за среща с шведския си противник в тежка категория Джон.Л.Съливан и останал да служи в полицията на Бостън. Той помолил родителите си да му изпратят куче. Неговите знания и качествата на неговите кучета са му дали почетно място в историята на АПБТ. Най-добрия селекционер в началото на 20 век (много го считат за най-велик за всички времена) бил Джон. П. Колби. Той се преселил в Америка през 1900 г. и донесъл със себе си чистокръвни питбули, от които и досега има изключителни екземпляри.

Колби много обичал породата но имал големи противоречия със своите земляци ирландци. Той смятал че кучетата им трябва да се разпространяват по-свободно, докато те ги отглеждали в затворено общество от проверени приятели, които пазели кръвната линия. Колби давал обяви за продажба и заплождане на питбули и оказал голямо влияние на любителите на тази порода. Така той осъществява своята цел. Много селекционери приемат неговата линия, която по-късно дава много безсмъртни гиганти на ринга. Кучетата внесени от други страни (Испания, Сицилия, Холандия) били представени в всички окраски, но преобладавали черния, белия, червения и съчетание между тези цветове. Няма точни данни колко питбули са внесени от тези страни и как е вървяло развитието им до 1900 г., но и те са се развивали в тая насока. От всичко е видно че без значение на окраската, само кръстосване на елитни питбули е от значение за развитието на породата и готовността им да се сражават.

Следователно можем да констатираме че никоя страна не може да претендира за родина на тази порода, т.е. тази порода принадлежи на всички страни. Но трябва да се признае, че благодарение преди всичко на американските селекционери ние днес имаме елитни екземпляри Питбули.

Съществените характеристики са сила, увереност, и жизнерадостност. Тази порода е изпълнена с ентузиазъм и желание да се хареса, отлично се вписват в семейството и са известни с любовта си към децата. Тъй като болшинството показват агресия към себеподобни в различна степен и поради силното им телосложение, се нуждаят от собственик, който внимателно да ги социализира и научи на подчинение. Естествената подвижност на прави едни от най-добрите катерачи, затова доброто заграждение е задължително за тази порода. Не е най-добрият избор за куче пазач, понеже е извънредно приятелски настроен към хора, дори и непознати. Агресивното поведение към хора е нехарактерно на породата и много нежелателно. Се представя много добре на състезания поради неговото високо ниво на интелигентност и неговата готовност за работа. Винаги е бил способен да изпълнява широко разнообразие от дейности, ето защо преувеличаванията или дефектите трябва да бъдат наказани пропорционално на това колко те взаимодействат с многостранността на кучето.

То е средноголямо късокосместо куче със солидна структура и с заоблена, добре дефинирана мускулатура. Тази порода е едновременно мощна и атлетична. Тялото е леко по-дълго отколкото високо, това е по-изявено при женските. Дължината на предния крак (измерена от лакътя до земята) е приблизително равна на половината от височината на кучето (измерено отпред между лопатките). Главата е среднодълга, с широк плосък череп и широка дълбока муцуна. Ушите са малки до средни по големина, високо поставени, естествени или купирани. Сравнително късата опашка е поставена ниско и изтънява към съвсем тънък край. Обединява сила и атлетичност с грация и подвижност и никога не трябва да изглежда прекалено обемист, с възлести мускули или кокалест и дългокрак.

Кучето, което е обект на изследване се казва Роби и е на 1г, то живее в домът на семейство Костови. Той живее в апартамент 80кв, кучето има свободен достъп до всички части на апартамента. Апартамента е разположен на 8етаж. За него всекидневно полагат грижи от всички членове на семейството. Кучето изисква поне по две разходки дневно, които са разположени в ранните и късните часове на деня, поради ангажираността на семейството Роби през деня е сам. Стопаните споделят, че тяхните съседите се оплакват, че през деня плаче. Когато е на разходка той има нужда да тича много, да играе и да скача. Обича да играе с хората, настроен е мн любопитно към заобикалящите го животни и хора, но те се страхуват от ваншния му вид. За кучетое необходимо голямо пространство за разходки, но в квартала липсват площадки, които да са специално за кучета. Пряко ангажиран за правилното отглеждане на кучето е мъжът – Иван. Той се грижи Роби да получава всички необходими за правилното си отглеждане

условия. Кучето разполага с всички необходими паспорти, ваксини, то е здравословно здраво. Преди 8м. Роби преминава едномесечен обучителен и възпитателен курс. Сега е много по-спокоен когато се разхожда и среща с другите животни и хора.

Това, което споделя стопанинът Иван относно породата Питбул е :

„Златни правила за собствениците на питбул: трябва да обучите питбула си на послушание - обученият питбул е щастлив питбул (а също и с обучен питбул се живее по-лесно!); трябва всекидневно да предоставяте на своя питбул възможности за упражнение; трябва да социализирате правилно своя питбул към широко разнообразие от хора, места и животни; трябва да държите своя питбул под контрол във всички случаи, независимо дали е на повод или в обезопасено срещу бягство ограждение; трябва да приемете факта, че питбулът е естествено агресивен към други животни и да не се заблуждавате, че няма да се сбие! Темпераментът е най-важният аспект на породата. Американският пит бул териер се движи с весела, уверена поза, създавайки впечатлението, че очаква във всеки един момент да се срещне с нещо ново и вълнуващо.

Относно агресията : агресията към други кучета е характерна за повечето териери; агресията към хора не е характерна изобщо в каквато и да е форма; то не е куче пазач и не трябва да действа като такова; тази порода е изпълнена с желание да се хареса и прелива от ентузиазъм; типично за териерите се открояват с ярка индивидуалност; според стандарта, съществената характеристика на породата са смелост и желание за живот. Питбулите проявяват : териториална агресия(този вид агресия е проявява на собствена територия),защитна агресия(ако кучето или членове на неговата глутница са заплашени от опасност, кучето проявява защитна агресия) и ловна агресия (агресивно поведение, характерно за лов или игра с плячка).”

4.3. Бултериер

Порода: Миниатюрен Бултериер

Вид: анго-американско бойно куче, използвано в миналото за борба срещу животни до смърт, преследване на роби, а днес се използва за лов на глигани

Размери, тегло, телосложение: Височината им е около 25 - 35см, набито, мускулесто с атлетични заложиби; теглото достига от 8 - 16кг; Мъничко куче с масивно, силно замускулено компактно телосложение;

Украска : черно, червено, пъстро, синьо, бежово и вариации от техните съчетани; Космената покривка е къса, гъста, права и лъскава

Среда за отглеждане: за този вид кучета няма определена среда и невзискателни към средата за отглеждане, отглеждането в апартамент не е проблем

Здравословен живот : невзискателност към условията на хранене, кучето трябва да се храни сутрин или обед, не се препоръчва да се храни вечер, защото няма да може да извлече витамините от храната.

Място за разходка – безопасно и пригодно за целта място, достатъчно обширно за причислените му животни, запасено с необходимите материали за почисатването. Място, където животното да може да бъде пускано да тича свободно поне два пъти на ден;

Продължителност на живот: 11 - 14 г.

Цена: 500-600евро.

История на породата :

Въпросът за появата на Лорд Гладиатор е съществен и неговият отговор ще допринесе за изясняването на много важни моменти от развитието на бултериера. Редно е да отделим специално внимание на това, защото именно с раждането на легендарното куче с това име започва нова ера в историята на породата. Ясно е, че това, което отличава най-много съвременния бултериер от всички останали кучета, е неговата изключително специфична форма на главата. Именно тази изпъкнала форма на черепа, наречена "down face", го прави единственият и неповторим образец по екстравагантност в света на кучетата. Заслугата за това се дължи на родоначалника на тази нова линия, роден през 1918 г. в Англия и записан със златни букви в историята като "Lord Gladiator".

В началото ще отговоря на нашия редовен читател съвсем кратко. Въпросът му бе следният: дали Лорд Гладиатор се е родил вследствие на някаква кръстоска и защо именно през 1918 г., а не по-рано например? Разглеждайки темата, нека бъде ясно, че това куче не е резултат на кръстоска между бултериер и друга порода. Доказателство за това са неоспоримите факти, запазени оттогава, както и липсата на основателно противоположно мнение. Нека припомним, че Английската племенна книга ("Stud-Book") се води официално от 1873 година и тя е само и единствено за чистопородно развъждане. Никой не би допуснал в нея да се регистрират нечистопородни кучета и кръстоски. Освен това развъдник с името "Gladiator" е бил собственост на Mr. William Tuck и създаден още през 1898 г. Този развъдник е бил добре познат и известен с качествените си екземпляри и най-вече като бултериери с "добри глави". Именно този Mr. Tuck е производителят на Лорд Гладиатор и е имал смелостта и отговорността да направи нещо ново и да го доведе до край. Този развъдник с дългогодишен опит е бил подложен на остър натиск и конфронтация и нека ние си зададем въпроса: защо му е било нужно това, защо той не е продължил по традиционния добре познат път в селекцията? Явно той и други специалисти са имали нещо предвид и неслучайно са си "усложнявали живота", за да наложат новата форма на главата. Случайни неща няма и вследствие на тази закономерност Mr. Tuck съвсем заслужено получава по-късно признание и остава с името си в историята на бултериера. Както и неговият последовател Mr. R. Oppenheimer, също записан със златни букви заради развъдника му "Ormandy", и неговия най-велик бултериер "Bar Sinister of Ormandy" пряк потомък на Лорд Гладиатор. Същият този "Bar Sinister", толкова бурно дискутиран и отхвърлян, но запомнен като най-качествения екземпляр, направил най-големия скок в усъвършенстване на екстериора и рязко издигане на селекцията на много високо ниво. По първата част от въпроса се установява, че произходът на Лорд Гладиатор е напълно ясен и всички други мнения са несериозни и спекулативни. Така например противниците на

бултериера твърдят, че новата форма на главата е едва ли не някаква вредна мутация и се е появила в резултат на кръстоска между бултериер и коли и (или) бултериер с хрътка, и то специално с руската хрътка борзой. Първият въпрос, който възниква, е как физически би се осъществило заплождането между кучета с толкова голяма разлика в размерите? Също можем да си представим как биха изглеждали тези кръстоски особено като ръст, като костна система и структура на тялото, челюстите и характера в сравнение с идеала за бултериер. В крайна сметка какво биха допринесли тези кръстоски и с какво биха подобрили качествата на бойното куче? Кому е необходимо това, при положение че и без това вътрепородното разнообразие е твърде голямо и съществуват няколко различни типа бултериери. Що се отнася до мутациите, ако "down face" е била вредна мутация, то би ли съществувала породата изобщо днес? Тъкмо обратното: оказва се, че тази мутация е полезна и посредством нея се унаследяват редица положителни белези. Тази тема изисква едно задълбочено разглеждане и то ще бъде направено в следващата част на материала. Сега да се върнем на втората част от въпроса: защо точно по това време се е появил Лорд Гладиатор? Отговорът може да бъде съвсем кратък: защото тогава са намерили условията, т. е. имало е необходимите предпоставки за това. Може да се предполага, че и преди това са се раждали бултериери с изпъкнал профил на черепа, но явно са били смятани за дефектни и страхувайки се от "израждане" на породата, са били унищожавани. Главното е, че преди никой не е виждал смисъл в тази нова форма и всеки се е придържал към стандарта, наложен от "Хинксовите бултериери". На въпроса може да се отговори и много по-обширно, вземайки предвид всички предпоставки. Една от тях е развитието на науката по това време, друга е личният опит, натрупан от селекционерите, и не на последно място са хората, които са могли да наложат това със своето влияние и авторитет. Важно също е да се отбележи и тенденцията, която е съществувала - да се утвърди и цветната разновидност на бултериера. Знае се, че Англия е била водеща в почти всички области на науката и обществения живот, а точно по това време бурно развитие е имала генетиката като наука за наследствеността, преди това се създава и еволюционната теория на Чарлз Дарвин. Същевременно в животновъдството се обособяват нови и специализирани породи и с това се издига ролята на развъждането като самостоятелна и много важна наука. Като ориентир може да ни послужи 1859 г. за учението на Дарвин, който определя факторите, движещи еволюцията: наследственост, изменчивост, естествен отбор и изкуствен отбор, дело на хората. Неслучайно е съпадението в годините 1900-1930 г. - епоха на развитието на класическата генетика с появата на Лорд Гладиатор през 1918 г. Точно тогава са се откривали законите на наследствеността, изменчивостта и унаследяването на признаците.

Следвайки темата, ще направим едно уточнение за тези, които за първи път четат редовете за бултериера. Става дума за понятието "down face", наложило се и употребяващо се единствено за тази порода. Всъщност именно тази необичайна и неповторима изпъкнала форма на черепа, типична само за английския бултериер, се нарича "down face". Как се е появила и защо е било нужно това ще се разбере в настоящия материал. Връщайки се назад в историята на породата, ще си припомним, че типът бултериери, създаден от Джеймс Хинкс (в периода около 1860 г.), е бил чисто бял, с лека конструкция, бърз и нападателен. Неговото основно качество е била боеспособността. За тази цел породата се е утвърдила като "номер едно" и е притежавала изключителна подвижност, издръжливост, сила на челюстите и агресивност. Най-важното обаче е бил т. нар. killer-instinkt: инстинктът да напада и умъртвява всеки противник без оглед на силата му. С течение на времето този killer-instinkt се оказал ненужен, вреден и много опасен. Така по-късно в периода около 1900 г. бултериерите били селектирани като по-уравновесени и по-благонравни кучета. Постепенно те започнали да се различават от утвърдения тип на Хинксовите бултериери. Новото време диктувало нова мода и нови тенденции в кинологията. Една от новите насоки била да се развъждат по-едри и масивни кучета, създаващи по-голям външен ефект, впечатляващ със своята мускулна сила и мощ. Друга

тенденция била да се утвърди официално цветната разновидност бултериери. Всъщност те отдавна се развъждали и паралелно се развивали с белите, но понеже се използвали и кръстоски със стария тип на бул-енд-териерите, те не се приемали за чистопородни бултериери. Стандартът на породата изисквал чисто бял цвят, това, което се наложило от времето на г-н Хинкс и неговото развъждане. Друга тенденция в развитието на породата била тази на Mr. William Tuck - да създаде бултериер с необичаен и много специфичен вид, различаващ го от всички останали кучета. Така през 1918 г. в развъдника "Gladiator", собственост на Mr. Tuck, се ражда бултериерът с името Lord Gladiator, който имал необичайна дотогава изпъкнала форма на главата. С неговата поява се ражда и новият модерен тип бултериер с "down face".

Анализирайки развитието на породата до днес, се установява, че всички нови тенденции от началото на века са доведени до край. Така например по отношение на характера съвременните бултериери са по-спокойни, уравновесени и лесно поддаващи се на обучение. Относно самия тип: настоящият Стандарт на породата изисква бултериерът да бъде масивен, тежък, с мощна костна система и развита мускулатура. По отношение на цвета днешните цветни варианти са отдавна утвърдени и официално се признават наравно с белия цвят на породата. Не на последно място понятието "down face", толкова бурно дискутирано и отхвърляно при появата му по онова време, днес е записано като необходимо и важно изискване на стандарта. Каква е била причината, довела до такива съществени промени в екстериора и характера на съвременния бултериер. Безспорно ефективността и неотразимостта в действията са намалени в сравнение с предците - гладиатори, тези легендарни бойци. Причината е една-единствена, но много съществена. Това е бъдещето на породата. Английските селекционери, създали толкова много уникални и ненадминати породи, не можели да допуснат тяхното постепенно изчезване в условията на новото време, оказало се неблагоприятно за тях. Така, както старият боен мастиф и легендарния староанглийски булдог са вече почти забравени, така и ненадминатите бойци - бултериерите, са щели да последват съдбата на всички бойни кучета от древността. Радостно за нас е, че селекционерите на бултериера са осъзнали правилно историческото развитие и са взели оптималното решение за развитието на породата. Благодарение на това днес се радваме на бултериера със заслужена гордост, а не го причисляваме към редките и изчезнали породи. До голяма степен един от главните фактори за това се явява и "down face".

В името на бъдещето на породата селекционерите поставили пред олтара на жертвоприношението "бойните доспехи" на бултериера. Ясно съзнавайки, че бъдещето никога повече не ще предостави стихията на кръвопролитните битки и шанса на породата в тях, те с болка спрели на стария добре познат път и тръгнали по нов път - пътя на модерния бултериер. Магията на породата е заложена още в първите редове и на настоящия стандарт: "Бултериерът е гладиатор сред кучешките породи"... Това без съмнение разкрива съхранен дух да се бие до смърт, но показващ също колко е силна традицията особено в Англия и това, че славното героично минало трудно може да се забрави. Това показва още, че независимо от настъпилите промени като важно качество за бултериера е запазването на борбения характер. Наред с това изключително екстравагантният екстериор с неповторимия "down face", съчетан с бликаща енергия и сила, правят бултериера едно неповторимо създание. Какво е накарало английските специалисти да се насочат към "down face" и да го приемат като основен породен белег? Необходимо е не само повърхностно тълкуване, като например това, че просто така им е харесало, или че това е извратено чувство към красотата на мутант (т. е. изрод) и т. н. и т. н. Въпросът се нуждае от задълбочено и сериозно изучаване. Още повече ще припомним, че по този въпрос се е водила една изключително ожесточена борба между привържениците на тази нова тенденция и поклонниците на стария тип чистобели Бирмингамски бойци, създадени от Джеймс Хинкс. Явно значителна роля в този спор е изиграла науката, която по това време претърпява бурно развитие. Така например еволюционната теория, създадена от Чарлз Дарвин, получава широко признание и обяснява по един сериозен начин произхода на видовете чрез естествен отбор. Факторите за еволюцията, както и движещите фактори при изкуствения

подбор, провеждан от човека, дават по-точно обяснение и при породоформирането. Наред с това се изгражда и генетиката - фундаменталната наука за наследствеността и изменчивостта. Особено периодът от 1900-1930 г., известен като период на класическата генетика, способства за въвеждането на научни методи в селекцията на животните. Така например може да се смята, че признакът "down face" (изпъкнал череп) е една положителна мутация, настъпила спонтанно, но успешно използвана и доведена докрай, като важен породен белег. Още повече че той не е сам за себе си, а е свързан с унаследяването и на други полезни признаци. По такъв начин чрез корелативните белези, т. е. тяхното свързано действие и проява ролята на "down face" нараства значително. Понятието мутация е с латински произход и означава изменение във физиологичните и морфологичните признаци, което настъпва изведнъж и се предава по наследство. Настъпва вследствие на комбинацията на гените в процеса на оплождането. Съществуват няколко начина за възникването на процеса, който коментираме, но един от тях е например следният: комплементарното взаимодействие между гените. При това взаимодействие (между неалелни гени) се развива нов признак в сравнение с детерминирания признак от всеки ген поотделно. Комплементарни гени са тези, които при съвместното си действие в хомо- или хетерозиготно състояние обуславят проявата на нов признак.

Продължавайки да следим развитието на породата, достигнахме до момента да направим едно сериозно разглеждане на въпроса. Отделяме толкова място за тази тема, защото всъщност това е основният Продължавайки от предходния брой да следим развитието на породата, достигнахме до момента да направим едно екстериорен белег и още повече че е способствал за съхранението на породата, нейното усъвършенстване и в крайна сметка е допринесъл за това бултериерът да бъде неповторим и уникален със своя изпъкнал профил на главата, наречен "down face". За целта е необходимо да се потопим за малко в науката. При животните има много признаци, които се предават в потомството, сякаш са свързани помежду си. Ако се наблюдава развитието на единия, то неминуемо се развива и другият признак. Още Дарвин е отбелязал, че белите котки със сини очи са глухи. Същото се отнася и в случаите с белите кучета. Затова чисто белите бултериери трябва да имат друга пигментация на носа и очите. В тази форма те са полуалбиноси и са напълно здрави, но в крайната форма на депигментация (албинизъм), т. е. със сини или безцветни очи и нос, те са глухи. Тези признаци са свързани помежду си и се наричат корелативни. Това има голямо значение за практиката, защото селекционерът, подбирайки екземплярите по един признак, всъщност ги подбира и по други, свързани с него признаци. Тази корелативна зависимост касае и "down face". За да бъде точно и аргументирано доказателството за обоснования стремеж да се наложи изпъкналият профил на главата при бултериера, ще направим следния анализ. По това време (началото на XX век) се полагат основите на зоотехническата наука. Създават се много нови породи и британците селекционират едни от най-усъвършенстваните и високоспециализирани породи, станали водещи в света. Развъждането се обособява като самостоятелна наука и заедно със законите на генетиката чертае методите на селекция в животновъдството. Англичаните се доказват като водещи и в развъждането на кучета. Една тяхна голяма гордост е породата бултериер. Сама по себе си тази порода е изключително сложна като създаване и развъждане, тъй като неизбежно съществуват четири вътрепородни типа. Основните белези, които се открояват, са или типът на булдога, или на териера. Много трудно се оказва запазването на оптималния баланс при бултериера като тип конструкция и характер. Във връзка с възникването на "down face" и приемането му като породен белег ще направим следната съпоставка на други видове животни с аналогични черти. Така например в коневъдството е известна породата Нониус. Тези впрегатни коне са били известни в Европа в началото на миналия век. Водят началото си от 1816 г. от англо-нормандския жребец Нониус-Сеньор. Основната характеристика на тези коне е, че са масивни, много работоспособни и с изпъкнал профил на главата (подобно на бултериера!). Породните белези са: широк и дълбок гръден кош, масивна глава с изпъкнал профил

на лицевите кости, масивна и здрава мускулатура, развита костна система, добри аклиматизационни качества, невзискателност към условията на хранене и отглеждане.

Друг пример, който можем да използваме, е от овцевъдството. По численост на създадените породи, а също по тяхната значимост Великобритания заема първо място в света. Една от тях е Бордър-Лейстър - това е месодайна порода, едра, плодовита, известна много отдавна и също с изпъкнал профил на главата (дори изключително силно изразен в сравнение с идеала за "down face" при бултериера). Сега е използвана главно като порода-подобрителка на много високопроизводителни кросбредни овце. Екстериорните белези са: здрава костна система, масивен строеж, обилна мускулатура, изпъкнали черепни кости на лицевата част, развита долна челюст, висока плодовитост и жизненост на потомството. В зайцевъдството има порода, която е една от най-старите в света и също може да ни послужи за пример. Това са Кочоватите зайци, които имат силно изразен изпъкнал профил на главата. Разделят се на английски, френски и немски тип и са едри животни от месодаен тип. Породните белези са: масивно тяло, груба тежка глава, изпъкнали черепни кости на профила, силно развита долна челюст, добра плодовитост и висока жизненост. Тази порода много прилича в главата на коч (овен), откъдето е получила и името си (на български език). Кочоватите зайци са здрави и непретенциозни към храната и са послужили за основа при създаването на нови породи и кръстоски. След всичко това може да се направи следният извод: съществува видима връзка между признаците изпъкнал профил на главата, масивност, плодовитост, жизненост, сила на челюстите и невзискателност към условията на отглеждане и хранене при изброените видове животни. Породните характеристики са близки и дори общи както за бултериера, така и за конете Нониус, овцете Бордър-Лейстър и Кочоватите зайци, а сходни аналогии могат да продължат да се откриват и другаде. Навлизането ни в зоотехниката и горепосочените примери за породите ни дават обяснение за това, че английските селекционери още отдавна са знаели за свързаното унаследяване на признаците, и то специално свързани с изпъкналия профил на главата. Така по един популярен начин се запознахме с факта, че модерният тип бултериер започва с "down face", но завършва с промяна на целия облик и тип на породата. Защото именно изпъкналият профил е свързан с по-добрата запълненост на черепа и муцуната, свързан е с по-развитата костна система и масивност на тялото и най-вече със здравината на зъбите и силата на челюстите. Точно тези признаци са били наблюдавани при Лорд Гладиатор и неговото потомство и са привлекли вниманието на развъдчиците. Благоприятен фактор за успешното налагане на "down face" е това, че той се оказал доминиращ ("по-силен") признак и заедно със свързаните с него признаци, посочени по-горе, стабилно се предавали в следващите поколения. Приемането на изпъкналия профил изпреварва малко по-късното приемане и на цветните разновидности на бултериера, въпреки че точно те стоят като предразполагащ фактор за появата на "down face". Това добре се вижда при Лорд Гладиатор, който не е чисто бял, а бял с цветни петна на главата. По неговото време за първи път се допускат такива петна, и то само на главата като допустим недостатък според тогава действащия стандарт. Приемането на цветните вариации по-късно способствало чрез засилената пигментация да се елиминират неприятните последици, свързани с глухотата и по-слабата жизненост при чисто белите кучета. За пореден път се доказало, че развъждането на бели кучета е изключително трудно и поддържането им в чистота е една висша форма на селекция. Това е поредното доказателство за голямото майсторство и заслужена гордост на англичаните с бултериера и особено с чистобелите бойци, създадени от бащата на породата Джеймс Хинкс (1850-1860 г.).

Кучето, което е обект на изследване се казва Хера и е на 9м, тя живее в домът на семейство Маринови. Семейството е четири членно, то живее в апартамент 100кв, кучето има свободен достъп до всички части на апартамента. Апартамента е разположен на Зетаж. За него всекидневно полагат грижи от всички членове на семейството. Кучето изисква поне по

две разходки дневно, които са разположени в ранните и късните часове на деня, поради факта че децата в семейството са на различна възраст /14 и 15г / Хера през деня не е сама. Когато е на разходка тя има нужда да тича много, да играе и да скача, обича да се натоварва физически, много е устойчива на далги разходки. Обича да играе с хората, настроен е много любопитно към заобикалящите я животни и хора, но те се страхуват от външния и вид. Тя обича малките деца, към външни хора е настроена много добронамерено. За кучетое необходимо голямо простраство за разходки, но в квартала липсват площадки, които да са специално за кучета.

Пряко ангажиран за правилното отглеждане на кучето е мъжът – Димитър. Той се грижи Хера да получава всички необходими за правилното си отглеждане условия. Кучето разполага с всички необходими паспорти, ваксини, то е здраво. Преди 1м. Хера преминава едномесечен обучителен и възпитателен курс. Сега е много по-спокойна когато се разхожда и среща с другите животни и хора.

Това, което споделя стопанинът Димитър относно породата Бултериерите е : „Кучетата от тази порода са изключително енергични и жизнени, те обожават игрите и с радост биха поиграли заедно с вас. Тези кучета са прекрасни домашни любимци и винаги са отличавани със своята любов към децата. Поради факта, че те могат да бъдат много независими и крайно упорити, изискват собственик със здрава ръка, който да ги научи на подчинение. Агресивно поведение към хора е нехарактерно за породата, въпреки че хората мислят точно обратното. Породата се справя чудесно с всякакви задачи поради високата си интелигентност и постоянно желание за работа.

Необходимо е да знаете, че ранното осигуряване на социална среда е изключително важно, при отглеждането на Миниатюрния Бултериер, за да избегнете риска от нежелано поведение. Тези кучета се нуждаят от изобилие от внимание и любов, за да бъде развитието им пълноценно. Не забравяйте, че те имат нужда от всекидневна разходка. Миниатюрния Бултериер се разбира добре с повечето животни, но трябва да сте много внимателни, когато наблизо има котки. Що се отнася до деца, то е ясно, представителите на тази порода обожават компанията на децата, особено когато те са мили и внимателни, защото като повечето кучета, така и Миниатюрния Бултериер не обичат грубото мачкане и стискане. Повечето представители на тази порода се разбират много добре с непознати, към тях те са гостоприемни и дружелюбни, поради тази причина те не са много добри пазачи, въпреки че някой от тях ще сигнализират с лай, когато почувстват, че нещо не е наред.“

4.4 Хъски

Порода: Сибирско Хъски

Вид: използва за теглене на шейнработни, за тежките сибирски условия

Размери, тегло, телосложение: Мъжките хъскита са високи 53-60 см и тежат 20-27 кг, а женските са с височина 51-56 см и са с тегло 16-22 кг; тялото е малко по-дълго, отколкото високо;

Украска : Цветът на козината им варира от черно до чисто бяло, като има и голямо разнообразие от окраската на главата им, но лицевата им маска обикновено е бяла. Очите им са с бадемвидна форма и леко косо разположени. Съществува погрешно твърдение, че всички хъскита са със сини очи, те могат да имат очи които са сини, кафяви, кехлибарени или комбинация от тях, включително има и хъскита с различен цвят на очите(едното кафяво, а другото със син цвят).

Среда за отглеждане: за този вид кучета няма определена среда и невзискателни към средата за отглеждане, отглеждането в апартамент не е проблем, но ако се отглеждат в апартамент се нуждаят от далги разходки за развиване на мускулатурата им.

Здравословен живот : невзискателност към условията на хранене, кучето трябва да се храни сутрин или обед, не се препоръчва да се храни вечер, защото няма да може да извлече витамините от храната.

Място за разходка – безопасно и пригодно за целта място, достатъчно обширно за причислените му животни, запасено с необходимите материали за почистването. Място, където животното да може да бъде пускано да тича свободно поне два пъти на ден;

Продължителност на живот: 12- 15 г.

Цена: 100-300евро.

История на породата :

Сибирското хъски е една от породите, стоящи най – близо до древните домашни кучета, по – сходни с вълка от останалите. Учените смятат, че сибирското хъски

произхожда от т.нар. "вълкообразно куче на Иностранцев" (*Canis familiaris inostranzewi*), кости от което са намерени по време на строителството на Ладожкия воден канал.

Смята се, че основен принос за създаването на породата сибирско хъски имат племената на гордите и сводолюбиви чучки, обитаващи арктическото крайбрежие на Сибир отпреди близо 1000 години. Тежките зимни условия по тези места правят живота истинско предизвикателство към хората и животните. Въпреки че живеят във вътрешността, на сушата, чучките ловуват по крайбрежната ивица. За да пренесат своя улов от бреговете до юртите си, те се нуждаели не от тежки, мощни кучета, а от по – леки животни, които да теглят шейните им, без да затъват в снега. От основно значение били способностите на кучетата да изминават бързо големи разстояния, като при това изразходват малко усилия и енергия, което им помагало да се предпазят от студа и преумората. Поколения наред племената на чучките работели върху създаването на такава порода кучета, която да им е максимално полезна при невероятните условия на Севера. Местните жители създали сравнително дребни, бързи работни животни, с достатъчна степен на интелигентност, за да теглят в екип и не на последно място – непретенциозни за отглеждане. Поради средния си ръст, сибирските хъски били способни да препускат с висока скорост продължително време, но не можели да се сравнят с тежък товар. Постепенно станало ясно, че е необходим екип от около 20 кучета, които е в състояние да тегли богатия улов.

Чучките нямали проблеми с развъждането на кучета, съчетаващи всички качества, необходими за местните условия. С течение на времето, те се проявили като много добри развъдчици, въпреки че днес техните методи биха ни се сторили доста жестоки. В племенната общност не било възможно да се хранят "излишните" гърла...Били запазвани малко женски кучета – по – жизненоспособните, а повечето от мъжките били кастрирани. След първата селекция на качествата и на характера нецеланите екземпляри били елиминирани. Чучките селектирали своите кучета на базата на тяхната склонност към теглене, съчетани с възможности за продължително физическо натоварване – те не се интересували от привлекателността на външния вид на животните. За "омекотяване" на характера на сибирските хъски допринесло това, че чучките ги прибирали в юртите си и ги използвали и като пазачи на имуществото си. Освен това, тези кучета били добри компаньони на децата. Породата, която постепенно създавали чучките, била от дребни животни, с компактни тела, бързи и с изключителна издръжливост – те били в състояние да посрещнат всяка трудност по време на тежките преходи, а притежавали и много "слънчев" характер!

Многобройните северни племена – якутите, юкагирите, корките и ителмените от Камчатка също отглеждали "теглеци" кучета за шейните си и притежавали много добри впрягове. Но те не били така популярни като развъдчици и техните питомци не били така търсени по пазарите на Севера и местните изложби, както тези на чучките, които по това време най – общо били известни под названието "малките кучета на чучките". А в края на XIX век именно тези животни били "открити" и от търговците от Аляска. Симпатичните кучета постепенно станали популярни в северозиточните ѝ райони и местните хора започнали да ги наричат "сибирско хъски". По това време в Русия бил свален от власт последният император – Николай II и с монархията било свършено. Това обаче довело до нарушаване на

независимостта на чукчите – техните племенни водачи (те били същевременно най – добрите развъдчици на кучета) били затваряни, преследвани и ликвидирани от новата съветска власт. Подобна участ сполетяла и техните уникални кучета! За щастие, търговците вече ги били разпространили из Аляска, чиято голяма част останала владение на САЩ. Сибирското хъски вече било на особена почит – то се отличавало с благ характер, било добър компаньон и пазач на имуществото, отличен “влекач” на шейните – с една дума, единственото превозно средство в северната пустош. А “официалната” история на породата започва през 1930г, когато Американският кенъл клуб я признава. През 1932г е публикуван и първият стандарт на сибирско хъски, а през 1938г, благодарение на любовта и увлечението на някои известни личности и състезатели с кучешки впрягове (Леонард Сепала, Елизабет Нансен, Ева Шорт, Шийли и Нора Демидорф) се създава и формира едно по – задълбочено описание на породата.

Обща характеристика: Сибирското хъски е средноголямо, бързо и леко работно куче, със свободни и грациозни движения. Умерено компактно и добре окосмено тяло, изправените уши и рунтавето тяло свидетелстват за северния му произход. Типичната му походка е плавна и животното се движи без видимо усилие. – то изпълнява функциите във впряг с голяма вещина, пренасяйки леки товари с умерена скорост на големи разстояния. Телесните му форми и пропорции отразяват равновесието на сила, скорост и издръжливост.

Мъжките представители на породата сибирско хъски са мъжествени, но не груби, а женските кучета са по – фини, но без слабост в телосложението. В подходяща кондиция (с добре развита и стегната мускулатура), сибирското хъски няма излишно, наднормено тегло.

Кучето, което е обект на изследване се казва Чера бм, тя живее в домът на млада несемейна двойка. Стопаните живее в апартамент 75кв, кучето има свободен достъп до всички части на апартамента. Апартамента е разположен на Бетаж. За него всекидневно полагат грижи от всички членове на семейството. Кучето изисква поне по две разходки дневно, които са разположени в ранните и късните часове на деня, двамата собственици са ангажирани през деня и Чера е самичка. Когато е на разходка тя има нужда да тича много, да играе и да скача, обича да се натоварва физически, много е устойчива на далги разходки. Обича да играе с хората, настроен е много любопитно. Малките деца обичат да си играят с нея, понеже дружелюбният и външен вид не ги стряска, а ги предразполага към доверие. Тя обича малките деца, към външни хора е настроена много добронамерено. За кучетое необходимо голямо пристрастие за разходки, но в квартала липсват площадки, които да са специално за кучета.

Пряко ангажиран за правилното отглеждане на кучето е жената – Елица . Тя се грижи Чера да получава всички необходими за правилното си отглеждане условия. Кучето разполага с всички необходими паспорти, ваксини, то е здраво. Преди 5дн. Чера преминава едномесечен обучителен и възпитателен курс. Сега е много по-спокойна когато се разхожда и среща с другите животни и хора.

Това, което споделя стопанинът Елица относно породата Хъското е :

„За сибирското хъски е характерен приветлив и деликатен, но в същото време – бдителен нрав. То не показва силно развито чувство за собственост, като стражевите кучета – не е твърде подозрително към непознати, нито агресивно към други кучета. От зрялото сибирско хъски може да се очаква сдържаност и достойнство. Интелигентността, послушанието и силното

желание за общуване го правят приятен компаньон и изпълнителен работник.

Обобщение на най – важните природни характеристики на сибирското хъски.

Сибирското хъски се характеризира със средна големина, умерено развити кости, добре балансирани пропорции и свободни, леки движения. То има подходяща космена покривка, красива глава и уши, коректна опашка и добър характер. Всякакви признаци на тежки кости или излишно тегло, скована или тровава походка, дълга или груба космена покривка се санкционират. Сибирското хъски никога не изглежда тежко и грубо, като тежкоатлет, нито пък леко и нежно като спринтьор. И двата пола при сибирското хъски са способни на продължителни физически усилия.”

4.5. Лабрадор Ретривър

Порода: Лабрадор Ретривър

Вид: използва за кучета водачи на слепи хора

Размери, тегло, телосложение: Мъжките са високи 56-65 см и тежат 30-38 кг, а женските са с височина 50-56 см и са с тегло 25-35 кг; тялото е здраво сложено и компактно;

Украска : Отличителен белег на породата, къса, гъста, без вълнисти и стърчащи части, придаваща чувство за сравнителна твърдост при допир; устойчив на времето подкосъм; Изцяло черен, жълт или шоколадов. Жълтото е в диапазона от светло кремаво до лисиче червено. Допустимо е малко бяло петно на гърдите.

Среда за отглеждане: за този вид кучета няма определена среда и невзискателни към средата за отглеждане, отглеждането в апартамент не е проблем, но ако се отглеждат в апартамент се нуждаят от далги разходки за развиване на мускулатурата им.

Здравословен живот : невзискателност към условията на хранене, кучето трябва да се храни сутрин или обед, не се препоръчва да се храни вечер, защото няма да може да извлече витамините от храната.

Място за разходка – безопасно и пригодно за целта място, достатъчно обширно за причислените му животни, запасено с необходимите материали за почисатването. Място, където животното да може да бъде пускано да тича свободно поне два пъти на ден;

Продължителност на живот: 9- 12 г.

Цена: 150-250евро.

История на породата :

Лабрадор е една от най-популярните в целия свят породи, заема едно от първите места в рейтинга по популярност във Великобритания, САЩ и почти всички страни от западна Европа. Кралицата на Великобритания Елизабет втора и принцовете Чарлз и Андрю, Кралицата на Белгия и Принцесата на Монако, Жак Ширак, Тед Търнър, Венеса Паради и Арнолд Шварценегер – това е само малка част от списъка на щастливите собственици на лабрадори. В нашата страна тази порода става все по-известна и любима , и това не е случайно – хората постепенно разбират, че не винаги е добре кучето да хапе или лае, сиреч да охранява. Още повече, че сред големите кучета лабрадорът е оптималният избор за всеки градски жител. Той има стабилна психика и добро здраве, не застрашава никого при общуване, неговия приятен и доброжелателен характер допада на всеки член от семейството. Тази порода е универсален компаньон, чувства се добре в жилището, с радост ще те придружи и на разходка в парка, както и на лов, ако това е хобито ти. Лабрадорите с удоволствие донасят простреляната птица, както от сушата, така и от вода. Лабрадорите обожават да плуват и донасят. Лабрадорът е любимецът в семейството – плюшена играчка, бавачка за децата, куче подходящо за спорт – истински спортист – старателен и трудолюбив.

Лабрадорът не изисква от стопанина си дълги часове прекарани в обучение, защото това е една от най-интелигентните породи – разбира бързо какво се иска от него и го изпълнява старателно. Лабрадорът е добра компания и за по-възрастен човек. Това е куче, което не изисква големи натоварвания, достатъчна е едночасова разходка в парка два пъти на ден. Ако взимате такова куче, не разчитайте на неговите охранителни способности, с годините в селекцията на тази порода са положени големи усилия да се съхрани дружелюбният нрав, лабрадорът е готов да угоди на всеки един човек.

За пръв път за лабратора се споменава през 1539 година. В отчета на кораба "Мериголд" в района на пролива Кабота, екипажът описва " туземци с техните кучета, черно оцветени, на размер по-плътни от Борзой, които ги следвали по петите." Това черно Нюфаундлендско куче се явява главният родоначалник на съвременните лабрадори, нюфаундленди и някой други породи. Фарли Моует, канадски писател и биолог, в своята книга "Морски трагедии" пише, че до 1950 година кучета имащи отчетливите признаци на родоначалниците на лабрадорите, все още са се срещали по някой крайбрежия на о-в Нюфаундленд, където били наричани просто "водолази". Блейн в "Енциклопедия на древните видове спорт" от 1840 г. е отбелязал множество черти, които и днес ни привличат към тази порода –

добро обоняние и послушание: "Спортсмените предпочитат Сейнт-джонската порода по много причини, защото това са неголеми, лесно управляеми и разбрани кучета – те имат превъзходно обоняние. Джентълмените ги намират толкова предани, толкова умни и така бързо изпълняващи команди, че започнали да ги използват за най-различни видове спорт и с удоволствие да ги отглеждат в домовете си."

Историята на Лабрадор (с територия 3 пъти по-голяма от о. Ньюфаундленд - както виждате на картата отдясно) е бурна като вълните в залива, разбиващи се в каменистия бряг...

Когато през 1763 Великобритания го провъзгласява за своя територия, това предизвиква протестите на Канада. Спорът продължава дълго: властите на Ньюфаундленд предлагат на канадците да откупят територията на Лабрадор. През 1909 г. сумата е 9 милиона долара, а през 1932 сумата е 12 пъти по-висока! Едва през 1949 Лабрадор става десетата провинция на Канада. Но да се върнем към кучетата лабрадор. Ясно е, че породата се е появила в първоначалния си вид на Ньюфаундленд, (пре)открит през 1494 от английски рибари. През 17 век един от жителите на Сейнт Джонс – столицата на острова - се заинтересувал от „водните кучета“ там. Сред тях имало оформени два типа – с дълга вълниста козина, от която по-късно се създава породата нюфаундленд (за него вижте в секция "Разказахме ви"), и с по-къса, много плътна и гладка козина – предците на днешните лабрадори. Наричали ги водни кучета от Сейнт Джонс. Британските моряци и пътуващите с кораби предприемачи били възхитени от способностите на бъдещите лабрадори и започнали да ги внасят в Англия. Първоначално новата порода се купувала най-вече от лесничейи и егери като перфектно допълнение за апорт към работата на пойнтърите и сетърите по време на лов. През 1870 лабрадорите за първи път се появяват на изложба на кучета – това става в Бирмингам и е коментирано в пресата така: „Тук можете да видите разликата между известния нюфаундленд и черния лабрадор, който, без съмнение, е съвсем друга порода.“ Но 6-месечната задължителна карантина при внос на животни, въведена във Великобритания през 1885, която съществува и днес, кара британските развъдчици на лабрадори да работят само с вече внесени кучета.

И тук историята на породата добива изключително аристократичен вид: Заслуга за появата на лабрадора в съвременния му вид имат първият и вторият граф Малмъсбъри и петият и шестият херцог на Бъклеуч и особено неговият най-млад син лорд Джордж Уилям Монтегю Дъглас – Скот. Съвместната развъдна програма на двете аристократични фамилии създават през втората половина на 19 век породата лабрадор ретривър.

Тук виждате една от малкото запазени снимки на лабрадори от този период - Bucchleuch Avon, роден през 1885.

След повече от 70 години селекция през 1903 г. британският Kennel Club признава новия ЛАБРАДОР РЕТРИВЪР. През 1916 г. е създаден първият Клуб на любителите на лабрадора. Интересното е, че явно този клуб е дело на любителите на черния лабрадор защото възниква и втори клуб – на любителите на жълтия лабрадор. Британският Kennel Club взима мъдрото решение да признае трите вече съществуващи окраски, за да може любители на порода да се обединят в един клуб. А херцозите Баклеуч продължават да участват в развитието на любимата си порода

макар, че кучетата от развъдника им са по-скоро за практически лов, отколкото са победители на престижни киноложки изложби: през 1941 г. тогавашният херцог Баклеуч основава клуба на любителите на породата лабрадор в Шотландия (земите на херцозите Балкеуч, които днес са най-едрите земевладелци във Обединеното кралство, са в Шотландия).

ЗЛАТНИЯТ ВЕК на лабрадора. Някои наричат така периода между Първата и Втората световна война във Великобритания. През 20-те и 30-те години на 20 век отново аристократична ръка се намесва в съдбата на лабрадорите: Холанд Хийберг – виконт, а в последствие лорд Нътсфорд създава развъдника „Munden“. Неговите лабрадори (от кръвни линии на херцозите Бъклеуч) са първите победители в полеви изпитания в историята на породата. На сцената се появява и една дама: лейди Лория Хоу – развъдник „Banchory“ („Бенчъри“). Нейните лабрадори поставят няколко ненадминати до момента рекорда: мъжкият лабрадор Banchory Volo е първият от породата, който едновременно е шампион по красота и в полеви изпитания. Друг мъжки лабрадор на графинята две години подред (1932 и 1933) печели най-престижната в света изложба за всички породи кучета Craft в Лондон. А през 1937 г. друг лабрадор от Banchory отново е победител на Craft. Нито един от тези рекорди все още не е изравнен или подобрен. Почти няма шанс. 20-те и 30-те години на 20 век са времето на първия връх в популярността на лабрадорите в Обединеното кралство. Те не само се състезават в полеви изпитания с голдън ретривърите, които до тогава са по-популярни сред ловците, но и се ценят високо като изложбени кучета и компаньони. В многобройните развъдници от този период, които работят по най-високи стандарти, преобладават черните лабрадори. И точно тогава на мода излизат жълтите лабрадори – първият от тях се появява в края на 19 век като спонтанна мутация в кучило с родителите черни лабрадори от кръвни линии на Бъклеуч.

А третият признат цвят – шоколадово кафявият – и днес е сравнително рядък и не е толкова популярен, колкото другите цветове. Макар да е толкова красив. Той е нещо като запазена марка за американските състезателни линии... Междувременно лабрадорите стават много популярни и във Франция – клубът на любителите на породата е основан през 1911. А по време на Първата световна война лабрадорите се завръщат на Американския континент – породата е призната в САЩ в края на 20-те години. И там, както и във Великобритания, днес това е най-популярната порода кучета.

Кучето, което е обект на изследване се казва Дуна и е на 5г, тя живее в домът на семейство Василеви. Семейството е три членно, то живее в апартамент 95кв, кучето има свободен достъп до всички части на апартамента. Апартамента е разположен на 1етаж. За нея всекидневно полагат грижи от всички членове на семейството. Кучето изисква поне по две разходки дневно, които са разположени в ранните и късните часове на деня, поради факта че детето в семейството е на 14 , поради това Дуна през деня не е постоянно сама. Когато обаче е сам тя е много спокойна. Когато е на разходка тя обича да тича много, устойчива на далги разходки. Обича да играе с хората, настроен е много добронамерено към другите животни и хора. Тя обича малките деца, към външни хора е настроена много добронамерено. За кучето е необходимо голямо пространство за разходки, но в квартала липсват площадки, които да са специално за кучета.

Пряко ангажиран за правилното отглеждане на кучето е мъжът – Петър. Той се грижи Дуна да получава всички необходими за правилното си отглеждане условия. Кучето разполага с всички необходими паспорти, ваксини, то е здраво. Кого е била на 6 м. Дуна преминава едномесечен обучителен и възпитателен курс за водачи. Сега е много по-спокойна когато се разхожда и среща с другите животни и хора.

Това, което споделя стопанинът Петър относно породата на Дуна е :

„Това е най - популярната порода, е добър по характер, любящ и лоялен, тези му качества го правят отличен избор за семеен домашен любимец. Тази порода кучета са интелигентни, отговорни и послушни, което ги прави лесни за дресиране. Лабрадора е подходящ за отглеждане както от хора с опит, така и за такива които нямат много опит в отглеждането на кучета. Много лесно запомня, дружелюбен е и доста общителен, той има много приветливо изражение. Ретривъра е куче, което прелива от енергия и любов, които е готов безрезерво да дарява на своето семейство. Като порода лабрадорът се отличава с дружелюбие, жизнерадост и чар. Лабрадорите са послушни, подлежат на възпитание, лесно се подчиняват и са много верни на стопанина си. Те обичат и други домашни животни, не само котки, но и хамстери и морски свинчета. Те са готови да изтърпят почти всичко от децата, обичат тяхната компания. Няма нищо по-важно в живота за тях от това да са до теб, да принадлежат към твоето семейство и да служат на всички. Те никога няма да изръмжат, но не трябва да позволявате на „побеснелите“ деца да злоупотребяват с тяхното търпение. Не забравяй – малкото кутре е животно, а не играчка! Принципно съжителството с лабратора е извор на дълбока радост. Любовта и предаността на тази порода към семейството е стопляща сърцето и трогателна. Никога не съществува опасността лабрадорът да се сбие с други кучета. Ако те въобще притежават някакъв недостатък, то това е прекалената им дружелюбност. Те са открити и приятелски настроени към всички, но не всички им отвръщат със същото, така че добротата на лабратора понякога му носи неприятности. Въпреки че лабрадорите са добри домашни кучета, те все пак предупреждават, когато непознат приближава вратата. Техният дълбок, силен лай би могъл да изплаши крадци, въпреки че те не са кучета-пазачи. В действителност по-вероятно е те да поздравят радостно посетителя, да се заиграят с него, вместо да се опитат да го респектират.“

5. Анализ

В анкетното проучване участие вземат 5 семейства отглеждащи домашни животни-кучета. Петте кучета са от различни породи! От проведеното проучване можем да си направим следните изводи:

- * Кучетата се отглеждат в апартаменти и всяко едно от тях си има обособен кът за живеене;
- * Кучета се нуждаят от чести разходки, но при липса на обособени райони за тази цел, разходките са не пълноценни;
- * Собствениците на кучетата са изправени пред общ проблем - липсата на обособени райони за разхождане в квартал „Кючук Париж“;